

Technologija a tradicija

Awtomatisce zhotowjene serbske podtitule na kemšach w livestreamje su kročel za dalše móžnosće

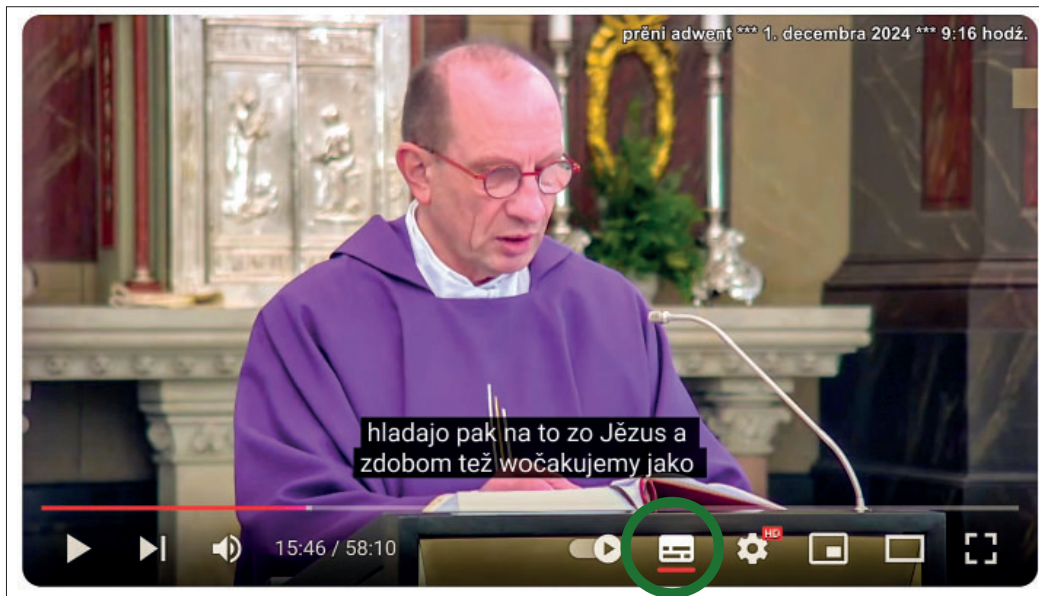
Cyrkej je na někotrymžkuli polu moderniša, hač sej mnozy mysla. Tak wužiwa wona tež w Serbach načasne medijowe srědki – mjez druhim při wusyłanju Božich mšow z Chróšćanskeje wosadneje cyrkwyje. To pak njeje zdawna na přenjesenje w interneće

móže kóždy sam hasnyć a runje tak zaso zaswěćić, wšako je to funkcija Youtube, Daniel Zoba podšmórnje. Na wobrazowkach ličakow je k tomu značka, kotraž wupada sama kaž mała wobrazowka, deleka, na smartfonach pak horjeka ze znamješkom cc, kaž

nimale kóžde pjate słowo někajki zmylk, Daniel Zoba rozložuje. „Na druhej strojnje docpěja w němskej rěči z wjele wjace wuwiarjemi a njesměrnje wjele wjace móžnosćemi wužiwanja 90 do 95 procentow prawje zrozumjenych słowow. Da móžemy

dzi sobudželaćer Załožba za serbski lud dalšu móžnosć, tekst w samsnym wokomiku přeložić a na awdijo přeměnić. „Ručež so serbske teksty runočasnje do němčiny přeložić hodža, da móhli na příklad posedženja wosadnych gremijow abo gmejnskich radow bjeze wšeho w serbskej rěči přewjesć, byrnjež tam jednotliwi Němcy přítomni byli. Woni bychu serbske słowa přez sluchatka w němskej rěči slyšeć a tak rozjimanja bjeze wšeho scěhować móhli“, Daniel Zoba hižo trochu do přichoda hlada.

Kóždu njedzelu dopoždnja syda serbski medijowy specialist Michał Cyž w sakristiji Chróšćanskeje cyrkwyje a wjedze režiju wusyłanja Božej mše – hłownje ze swjeho nutřkowneho pohona. Hdyž tam wosobinsce być njemóže, podpěrujetaj jeho nimo dalších hłownje jeho asistentaj, ministrant Kilian van Dorp a dorosćeny Roland Bržan. Hačrunjež je za čas wusyłanja husto něhdže 200 wužiwarjow live za ličakom, tak je jich tola kóždy tydžeň wjace hač 600, kotřiž znajmjeńša dlěši wujimk Božej mše z Chróšćic scěhuja. Tole za-

Transkrirowany tekst předowanja njeje drje perfektny, ale po 85 procentach prawje serbsce podaty. Na wobrazowce móžeš na znamješko, kotrež je tule w zelenym kruhu podate, kliknyć a tak wuzwolić, hač chceš abo nochceš přenjeseny tekst čitać.

Screenshotaj: KP

wobmjezowane. Při tym wužiwa wona wot lětušeje nazymy tež program, kotryž rěčane słowa njeposrědnje po tym zo su wuprajene, na wobrazowce pokazuje.

je to na wobrazomaj widžeć. Hdyž na nej stłóčiš, móžeš funkciju aktiwizować a deaktiwizować.

ze serbskim wuslědkom hižo dosć spokojom być.“ Wón so wjeseli, zo móžeš hižo nět-

Wšo kaž němšce tež serbsce

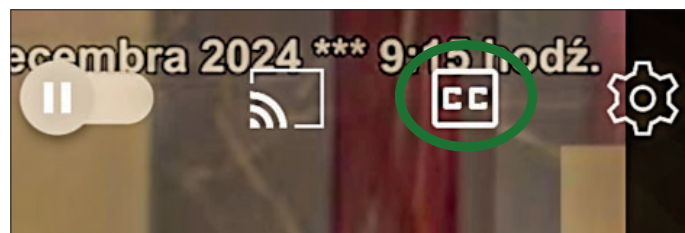
Daniel Zoba na to skedźbnja, zo móža ludžo, kotřiž maja čeže ze sluchanjom, na te wašnje modlitwy, wujimki ze Swjateho pisma, wozjewjenja, ale tež swobodnje přednjese- ne předowanje na wobrazowce čitajo scěhować. Jeho je Załožba za serbski lud społnomóćniča starać so wo digitalizowanje serbskeje rěče. K tomu słuša spóznanje rě. A wón ma wiziju: „Serbam měli wšu tu technologiju spřístupnić, kaž ju Němcy maja.“

Někotři wšak so trochu hněwaja, dokelž jich přidatne a běžnje měnjace so pismo na wobrazowce myli. „To wšak

Ženje perfektnje

Daniel Zoba je přeswědčeny, zo so spóznanje rěčanych słowow w běhu měsacow polěpši. „Perfektnje pak to ženje njebudže, dokelž změješ přeco zaso nowe słowa, kotrež so wutworja. Te ma system najprjedy nawuknyć. To pak tež za někotre stare słowa při- trjechi, kotrež so lědma hišće wužiwa. A najčešo wostanje to z předmjena, kiž njejsu standardne, runje tak kaž z najwšelakorišimi swójbnymi mjena. Ale tónle problem dže tež Němcy maja.“

System z přenjesenych kemšow w Chróšćicach dotal něhdže 85 procentow prawje spózna. „To jara derje klinči, ale zdobom woznamjenja, zo ma hišće

Na smartfonach móžeš z kliknjenjom na znamješko cc rozsu- dźić, hač chceš přenjeseny tekst čitać abo hasnyć.

kole předowanje zrozumić, drje nic kóžde słowo, tak tola zmysl z konteksta.

mołwići jako indic za to widža, zo měli to trajnje dale poski- ćeć, wšako je zajim poměrnje wulki. Džakowni njejsu za to jeno stari a chori ludžo, kiž njemóža so hižo do cyrkwyje podać, ale tež zwonka Łužicy bydlacy Serbja, kotřiž móža so z tym na maćernorěčnych kemšach wobdželić. Chróšćanski farar Měrćin Deleńk nima livestream za ryzy medijowy projekt, ale za jednu formu ewangelizowanja.

R. Ledźbor

Serbske słowa němšce slyšeć

Tuchwilu wupruwowana funk- cija při wusyłanju kemšow ma so dale wuwijać, tak zo móžeš tekst serbsce rěčeć, a ličak jón do dataje nimale bjez zmylka napisa, ale bórže tež hnydom přeložk do němčiny poskići. Perspektiwisce wi-